

“Thuis op De Ontdekking”

Gedragprotocol voor een veilige school

Op De Ontdekking hebben we vier regels. Die zijn heel simpel, maar iedereen moet zich er wel aan houden. Grote mensen en kleine mensen.

Want als we ons allemaal aan de regels houden, kan iedereen zich ook thuis voelen. En dat is wel belangrijk. Je kunt trouwens ook pas leren als je lekker in je vel zit. Dat is wel logisch.

Daarom leer je op De Ontdekking om goed met elkaar om te gaan. Als je klein bent is dat nog best lastig, maar als je groter wordt, merk je ineens dat je het kunt! De grote mensen geven ook het goede voorbeeld, hoor. Ze leren je om problemen op te lossen, om echt te luisteren naar anderen en om het uit te praten als je iets dwars zit.

Pesten is op De Ontdekking vet verboden. Als je dat doet heb je echt een probleem.

Weet je.. zelfs mijn vader en moeder vinden het leuk op De Ontdekking! Zij zeggen telkens dat ze zelf ook wel zo'n plek hadden gewild toen ze jong waren. Zij komen trouwens ook heel vaak in het gebouw. Even een praatje met de juf, meehelpen bij een activiteit, muziek maken met de buurt, meedenken of bijvoorbeeld als 'gids' bij een thema. Volgens mij voelen zij zich er net zo thuis als ik!

Vastgesteld op: 04 – 06 - 2013

Door team, directie, medezeggenschapsraad en leerlingenraad

Voorwoord

Op De Ontdekking vinden we het belangrijk dat iedereen zich 'thuis' voelt. Een veilige plaats waar iedereen gewaardeerd en geaccepteerd wordt. De spil voor alle leren wordt immers gevormd door de basiskenmerken: nieuws-/leergierigheid, zelfvertrouwen, emotionele balans.

Respect voor elkaar staat bij ons hoog in het vaandel en algemene normen en goede omgangsvormen vinden we belangrijk. De volwassene geeft hierin het goede voorbeeld. Zo leren we kinderen om problemen op te lossen, echt te luisteren naar anderen en het uitpraten als je iets dwars zit.

Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten *leren* omgaan. De volwassenen bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige, rustige werksfeer in de klas en daarbuiten. Ondanks onze grote zorg voor een fijne, veilige omgeving voor iedereen, kan het voorkomen dat er wordt gepest. Pesten zien wij als een ernstig probleem en accepteren we níet op onze school.

Om de school een fijne en veilige plek voor iedereen te laten zijn, hebben we een viertal schoolregels. Deze regels gelden voor iedereen in de school en hangen met pictogrammen op verschillende plaatsen in het gebouw.

In dit protocol is vastgelegd op welke manier we samen zorg willen dragen voor een veilige omgeving, zodat iedereen zich écht thuis kan voelen op De Ontdekking. Het protocol wordt door het hele team, de leerlingen en de oudervertegenwoordiging onderschreven en alle ouders ter inzage aangeboden (website).

De schoolregels

Schoolregel	Gewenst gedrag	Ongewenst gedrag
 <p>Kon er bij, kon er bij, dan is het fijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We accepteren elkaar: iedereen is anders en dat mag! - We sluiten niemand buiten, ofwel: iedereen mag meedoen. - We spelen en delen samen. - We helpen elkaar. - We geven elkaar complimenten. - We behandelen elkaar zoals we zelf behandeld willen worden. - We passen en letten op elkaar zonder ons hinderlijk met elkaar te bemoeien. 	<ul style="list-style-type: none"> - (digitaal) pesten! - discrimineren (op alle gebieden) - iemand buitensluiten - anderen negeren - dominant gedrag - vervelende gebaren maken - uitdagende mimiek - uitlachen - intimideren/ vernederen - gemene briefjes schrijven - opwachten - dwingen - chanteren
 <p>Los het op, Los het op, En als er niet op.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We raken elkaar niet vervelend aan en doen niemand pijn. - Als er toch ruzie is, lossen we dat samen op door met elkaar in gesprek te gaan. Hierbij: <ul style="list-style-type: none"> * lopen we niet weg. * nemen we tijd om met elkaar te praten. * luisteren we goed naar elkaar. - We helpen elkaar. - Bij stoeien luisteren we naar elkaar: <ul style="list-style-type: none"> * Als iemand 'Nee' zegt, beginnen we er niet eens mee. * Als iemand 'Stop' zegt, stoppen we meteen. 	<ul style="list-style-type: none"> - vechten/ schoppen/ slaan - (haren) trekken - duwen - spugen - laten struikelen - krabben - bijten - uitlokken - uitdagen - stiekem gedrag

	<ul style="list-style-type: none"> - Bij problemen/ ruzies/ meningsverschillen gaan we in gesprek met elkaar. - We letten op ons taalgebruik. - We noemen elkaar bij de voornaam (geen bijnamen). - We spreken met twee woorden. - We spreken Nederlands. - We praten op een rustige, beheerste toon tegen en met elkaar. - We praten eerlijk met en rechtstreeks naar elkaar. - We begroeten een ander en zeggen gedag. - We luisteren goed naar elkaar. 	<ul style="list-style-type: none"> - dreigen (ook via sociale media) - schelden (ook via sociale media) - schuttingtaal (ook via sociale media) - roddelen (ook via sociale media) - haatprofielen aanmaken (internet) - brutale mond - schreeuwen
	<ul style="list-style-type: none"> - Wij vragen aan elkaar of we spullen van een ander mogen lenen/ gebruiken. - We gebruiken pas spullen van een ander als we toestemming hebben. - Als we iets geleend hebben, geven/ brengen we het weer netjes terug. - We zijn zuinig op spullen van onszelf en van een ander. - We zorgen samen voor een opgeruimde schoolomgeving. - We lopen rustig door de school en werken rustig in de gangen. - We ruimen onze spullen netjes op de juiste plaats op. - We ruimen de materialen na het buitenspelen weer keurig op. 	<ul style="list-style-type: none"> - iets vernielen. - beschadigen van spullen van een ander. - gooien en smijten met materiaal. - pakjes/ zakjes/ etc. op de grond gooien. - zonder toestemming spullen van een ander gebruiken (Dit geldt ook voor digitale spullen, als: het stelen en misbruiken van wachtwoorden en credits). - onnodig door het gebouw lopen/ zwerven.

Naar gewenst gedrag

Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten *leren* omgaan. Als volwassene geven we de kinderen hierin het goede voorbeeld (woordgebruik, gewenst gedrag voorleven, waarden en normen, positieve houding, uitstraling).

Samen hebben we de volgende afspraken gemaakt:

- Iedereen in de school is op de hoogte van de inhoud van dit protocol.
- Het schooljaar verdelen we in periodes, waarin telkens een andere schoolregel centraal staat.
- We dragen en nemen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor alle kinderen op onze school.
- Aan het begin van het jaar maken de leerkrachten samen met de kinderen afspraken voor de groep. Deze worden vastgelegd met alle kinderen. De schoolregels vormen de basis voor deze afspraken. Ook het onderling pesten en plagen wordt expliciet benoemd en besproken in alle groepen. Vanaf groep 3 worden ook de stappen bij ongewenst gedrag besproken en afspraken gemaakt over het internetgedrag.
- De leerkrachten houden in alle groepen zowel kringgesprekken met de kinderen als individuele pedagogische gesprekjes. Aangrijpingspunten voor dit soort gesprekken zijn de ervaringen van kinderen. Daarnaast nemen we in ons activiteitenrooster een vast moment per week op waarin we het hebben/ filosoferen over kwesties met kinderen naar aanleiding van een boek/ tekst/ bijbelverhaal/ filmpje/ (kaart-)spel/ afbeelding/ etc.. Het doel hiervan is om kinderen bewust te maken van hun eigen gedrag en hierin eigen keuzes te maken.
- We leren de kinderen: 'Stop ... Denk... Doe... Check'

- De leerkracht leert de kinderen bij problemen/ ruzies/ meningsverschillen om samen in gesprek te gaan door het stellen van de volgende vragen:
 - Wat is er gebeurd? (bij beide partijen)
 - Klopt het?
 - Doorvragen.
 - Hoe kunnen we dit oplossen?
 - Hoe had je dit ook op kunnen lossen?
 - Wat doe je de volgende keer?
- Gewenst gedrag wordt versterkt door het te benoemen.
- Ongewenst gedrag doven we uit door het te negeren, mits anderen hier niet het slachtoffer van zijn.
- Minimaal 2 keer per jaar (oktober-november en maart-april) wordt door de leerkracht een stand van zaken opgemaakt van het welbevinden van de individuele kinderen in zijn/ haar groep.

Het gaat dan over de volgende basiskenmerken:

Emotioneel vrij zijn:

- de eigenwaarde
- de weerbaarheid
- de betrokkenheid (en dus ook de concentratie)

Zelfvertrouwen hebben:

- geaccepteerd worden door de andere kinderen

- taakgerichtheid
- weten wat het wel en niet kan
- trots zijn op zijn/haar kunnen.

Nieuwsgierig zijn:

- willen ontwikkelen/ leren
- leerbehoefte en dus leerbaarheid
- actieve houding dus luisterhouding
- neemt initiatieven
- motivatie.

Ook maken we vanaf groep 3 een stand van zaken op met betrekking tot onze brede bedoelingen en werkhouding:

- communiceren, voorstellingsvermogen, wereld verkennen, symbolen en tekens, zelfstandigheid en zelfsturing, probleem oplossen en redeneren, modelvorming/ representeren, communiceren/ expressie, experimenteren, argumenteren en redeneren, formaliseren, beoordelen, systematiseren.
- Samenwerken met een klasgenoot, samenwerken met een kleine groep, uit mezelf aan mijn werk beginnen, zelfstandig werken en mezelf goed bij mijn werk houden, een plan maken en het goed uitvoeren, problemen die ik tegenkom zelf proberen op te lossen, zelf initiatieven nemen, actief zijn, me beter concentreren, netjes werken, doorzetten tot ik helemaal tevreden ben.

Voor deze stand van zaken wordt gebruik gemaakt van de HOREB (Handelingsgericht Observeren, Registreren en Evalueren van Basisontwikkeling), tweejaarlijks tevredenheidsonderzoek (groep 6-7-8), 6-8 wekelijkse evaluatie door kinderen zelf (vanaf groep 2 aan het einde van de thematoets: 'Hier schrijf ik op hoe ik me voel, ik schrijf ook op waarom'), evaluatieformulieren thema's, gegevens uit sociogram (www.sociogram.nl), groepsobservaties en groepsbesprekingen met intern begeleider. In het schooljaar 2013-2014 onderzoeken we ook de mogelijkheden van de School Vragen Lijsten voor het in beeld brengen van kinderen in groep 8.

Op basis van bovenstaande gegevens worden voor de volgende periode de doelen (voor de groep en individueel) en het handelen van de leerkracht beschreven in het groepsplan.

- Kinderen vanaf groep 3 kunnen op school een training Sociale Vaardigheden volgen. Een aantal leerkrachten heeft een cursus gevolgd om deze training te kunnen geven. De eigen leerkracht signaleert kinderen die hiervoor in aanmerking komen en vult de checklist in (niet van toepassing/ beperkt van toepassing/ duidelijk van toepassing). Vervolgens overlegt de leerkracht met de intern begeleider, bespreekt met de ouders deze mogelijkheid en vraagt toestemming.

Inhoud checklist:

- Leerling komt regelmatig in ongewenste situaties terecht.
- Sociale contact met andere kinderen lopen uit op mislukkingen.
- Leerling voelt zich daar ongelukkig bij.
- Met ander(e) kind(eren) spelen lukt niet.
- Functioneren in een groep is moeilijk voor de leerling.
- Leerling weet zich steeds moeilijker te handhaven komt alleen te staan.
- Leerling heeft een laag zelfbeeld.
- Leerling is sterk op zichzelf gericht en houdt weinig rekening met anderen.
- Leerling is niet in staat om op gepaste manier aandacht te vragen.
- Alle ouders worden minimaal twee keer per jaar uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek met de leerkracht. Tijdens gesprekken en bijeenkomsten is er aandacht voor de sfeer op school en het ervaren van veiligheid in de groep. Er wordt door de leerkrachten gericht naar geïnformeerd.

Ongewenst gedrag

Wij denken dat iedereen zich aan de schoolregels wil houden om met elkaar een veilige school te maken. Toch moeten we ook nadenken over hoe we handelen bij ongewenst gedrag. Dan is onze zorgroute als volgt:

Stap 1

Leerkracht – leerling (-en)

- Bij ongewenst gedrag wordt een leerling door de/ een leerkracht aangesproken en op de regel gewezen. Op het aanspreken dient met respect te worden gereageerd.
- Bij een herhaaldelijke of zwaardere vorm van ongewenst gedrag (waaronder pestgedrag), kan een strafmaatregel worden genomen (bijvoorbeeld huiswerk, nablijven, taak verrichten, niet mee buitenspelen, geen bewegingsonderwijs, geen excursie, o.i.d.).
De leerkracht gaat in gesprek met de betrokken leerling(-en).
Vanuit een positieve houding:
 - het probleem verhelderen,
 - komen tot gezamenlijke afspraken
 - vastleggen van afspraken: leerkracht in kinderdagboek (papier/Dotcom)
kinderen vanaf groep 2 in werkmap ('Dit ben ik')
- Bij ongewenst gedrag waardoor het onderwijsleerproces wordt verstoord, kan een leerling voor een time-out bij een collega worden geplaatst of, onder toezicht, in een andere ruimte dan het eigen klaslokaal. In afzondering van de groep maakt de leerling zijn werk. Een dergelijke time-out wordt zo vaak als nodig geacht toegepast.
De leerkracht gaat hierna in gesprek met de betrokken leerling(-en).
Vanuit een positieve houding:
 - het probleem verhelderen
 - komen tot gezamenlijke afspraken
 - vastleggen in Dotcom (Welk ongewenst gedrag? Welke maatregelen heeft de leerkracht genomen om dit gedrag te voorkomen + gemaakte afspraken).
 - leerkracht informeert de ouders

Stap 2

leerkracht, ouders en leerling (evt. IB)

- Bij onvoldoende resultaat worden de ouders intensiever bij het probleem betrokken door de leerkracht.
Vanuit een positieve houding:
 - het probleem verhelderen,
 - we verwachten ondersteuning van ouders (samen verantwoordelijk)
 - komen tot gezamenlijke afspraken
 - vastleggen van afspraken (onder verslaglegging in Dotcom)

Van deze bespreking wordt een verslag gemaakt door de leerkracht (onder verslaglegging in Dotcom). De ouders ontvangen een afschrift ter informatie.

Directie en intern begeleider wordt geïnformeerd door de leerkracht.

Stap 3

leerkracht, ouders, leerling en directie

- Bij onvoldoende resultaat wordt de directie bij het probleem betrokken door leerkracht of ouders. De ouders van de leerling ontvangen van de directie een brief met een korte omschrijving van de door de leerkracht beschreven incidenten en dat bij herhaald ongewenst gedrag zwaardere maatregelen zullen worden getroffen. In het gesprek proberen directie en ouders met elkaar tot een gezamenlijke oplossing te komen.

Vanuit een positieve houding:

- het probleem verhelderen,
- ondersteuning vragen aan ouders
- komen tot gezamenlijke afspraken (evt. inzetten van externe hulp)
- vastleggen van afspraken

Van deze bespreking wordt een verslag gemaakt en ondertekend door de directie en ouders (onder verslaglegging in Dotcom + in leerlingendossier). De ouders ontvangen een afschrift ter informatie. De intern begeleider wordt geïnformeerd door de directie.

Stap 4

directie

- Bij extreem onverantwoord of agressief gedrag treedt de procedure schorsing en verwijdering Delta-onderwijs in werking. Deze is te vinden op de website van de stichting: www.delta-onderwijs.nl

Specifiek handelen bij (digitaal) pestgedrag

Hiervoor hebben we de procedure bij ongewenst gedrag beschreven. Bij pestgedrag wordt deze procedure gevolgd. Omdat we pestgedrag echter als een bijzondere vorm van ongewenst gedrag zien en deze absoluut niet accepteren in de school, beschrijven we hieronder specifiek ons handelen bij dit gedrag.

In de aanpak van het pesten richten we ons op de verschillende partijen die betrokken zijn bij het pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten (de middengroep) en de leerkrachten.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt.

Als een kind een pestprobleem signaleert of ervaart en het niet aan de eigen leerkracht durft te vertellen, kan een kind naar een leerkracht van eigen keuze gaan. Deze leerkracht, een zogenaamde vertrouwenspersoon voor de kinderen, koppelt het probleem vervolgens terug naar de direct betrokken leerkracht alsmede de directeur van de school. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, bespreekt het pesten serieus met de pester en zijn ouders en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. We steunen het kind en ondernemen de volgende activiteiten: Gesprekken met de vertrouwenspersoon, bij voorkeur de leerkracht van het kind. Deze luistert en neemt het probleem serieus. Met het kind wordt overlegd over mogelijke oplossingen. Samen met het kind wordt gewerkt aan oplossingen.

Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen. Schriftelijke verwerking door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een "verwerkingsschriftje" dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld in en buiten de reguliere schooltijd om. Het gaat hier om een vertrouwelijk instrument van kind en leerkracht. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de traumatische ervaringen van zich af te schrijven/tekenen.

Zo nodig zorgt de leerkracht (met de intern begeleider) dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

De pester:

De pesters hebben in ons pedagogisch stelsel ook recht op hulp. Zij hebben blijkbaar moeite om op een 'normale' wijze met anderen om te gaan. De hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.

Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.

Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.

Een gesprek vanuit het protocol waarin duidelijk zal worden aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op de school. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt.

Een duidelijk afspraak voor een vervolgesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.

Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.

Als het pestgedrag blijft voortduren roept de school (via CJG) de hulp in van het GGZ of de onderwijsadviesdienst.

Van alle gesprekken met de pester en/of ouders worden verslagen gemaakt. De leerkracht voert een aantal probleemoplossende gesprekken met de leerling waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen.

De zwijgende middengroep en de meelopers.

De zwijgende middengroep is van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. De leerkracht activeert de groep om SAMEN tot een oplossing te komen. We doen dit door met de kinderen te praten over pesten en hun eigen rol daarbij. We overleggen over mogelijke oplossingen en wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep is eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders.

De ouders

Ouders die zich zorgen maken over pesten nemen we serieus. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind.

De ouders van de pesters worden volgens het protocol op de hoogte gesteld van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.

De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij van hun kind vernemen dat er een kind gepest wordt. Ook voor ouders moet een klimaat geschapen worden waarin het duidelijk is dat de school open staat voor dit soort meldingen.

Ouders kunnen hun kinderen zeggen dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten. Dat hun kind zeker niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind die stelling niet durft te nemen, moet het kind altijd de ouders of de leerkracht informeren. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

Meer informatie over (digitaal) pesten is te vinden op:

www.pestweb.nl

www.pesttenet.nl

www.omgaanmetpesten.nl

www.pestenislaf.nl

www.stopdigitaalpesten.nl

www.mijnleerlingonline.nl

www.iksurfveilig.nl

www.dekinderconsument.nl

Ook is er veel literatuur te vinden over pesten in de orthotheek (school) en de bibliotheek.

NB. In het schooljaar 2013 – 2014 richt het team van De Ontdekking zich op het verder verbeteren van het pedagogisch handelen, de zorg voor een voorspelbare omgeving en specifieke afspraken en aanpak bij pestgedrag, zodat De Ontdekking voor alle kinderen, medewerkers en ouders een plaats is/ blijft waar je je 'thuis' voelt.

Iedereen 'thuis'

We zijn er trots op dat zoveel mensen ons (vrijwillig) helpen in de begeleiding van (groepjes) kinderen bij de activiteiten in en om het gebouw. Daarbij vinden we het belangrijk dat partners, invalkrachten, ouders en andere vrijwilligers zich net zo veilig en prettig voelen als de kinderen. Een activiteit is pas een succes als klein én groot er met plezier op terug kijkt!

+ Het goede voorbeeld

Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan. Als volwassene geven we de kinderen hierin het goede voorbeeld (woordgebruik, gewenst gedrag voorleven, waarden en normen, positieve houding, uitstraling).

+ Briefing

In de begeleiding van kinderen is het fijn te weten waar je aan toe bent. Daarom houden we voor elke activiteit een (korte) briefing voor de begeleiders. De briefing wordt georganiseerd door de coördinator van de activiteit.

In zo'n briefing komt in elk geval aan bod:

- De 4 schoolregels.
- Stop, denk, doe, check.
- Wat te doen bij ongewenst gedrag.
- Handelen bij probleem/ ruzie/ meningsverschil.
- Het verloop van de activiteit (eventueel aan de hand van een draaiboek).
- De rol van de begeleider.
- Bij wie kun je tijdens de activiteit terecht voor vragen/ opmerkingen/ etc.
- evt. de indeling van de groepjes.
- evt. specifieke informatie over (bepaalde) kinderen.

+ Ongewenst gedrag

Bij ongewenst gedrag wordt een kind door de begeleider aangesproken op het ongewenst gedrag. Op het aanspreken dient met respect te worden gereageerd.

Bij een herhaaldelijke of zwaardere vorm van ongewenst gedrag (waaronder pestgedrag) schakelt de begeleider de coördinator van de activiteit in (meestal een leerkracht). Deze zal de procedure ongewenst gedrag verder volgen.

+ Handelen bij problemen/ ruzies/ meningsverschillen

Kinderen moeten leren met elkaar om te gaan. Als volwassene begeleiden we kinderen bij een conflict door het stellen van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd? (bij beide partijen)
- Klopt het?
- Doorvragen.
- Hoe kunnen we dit oplossen?
- Hoe had je dit ook op kunnen lossen?
- Wat doe je de volgende keer?

+ Evaluatie

Elke activiteit wordt kort geëvalueerd. De coördinator van de activiteit vraagt de begeleiders hoe de activiteit is verlopen, of er nog vragen/ opmerkingen zijn en of er nog verbeterpunten meegenomen kunnen worden voor een volgende keer. De evaluatie gebeurt –indien mogelijk- direct na de activiteit.

Bijlage 'Thuis op De Ontdekking

Iedereen 'thuis' – document voor begeleiders van (groepjes) kinderen-

We zijn er trots op dat zoveel mensen ons (vrijwillig) helpen in de begeleiding van (groepjes) kinderen. Daarbij vinden we het belangrijk dat partners, invalkrachten, ouders en andere vrijwilligers zich net zo veilig en prettig voelen als de kinderen. Een activiteit is pas een succes als klein én groot er met plezier op terug kijkt!

+ Het goede voorbeeld

Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten *leren* omgaan. Als volwassene geven we de kinderen hierin het goede voorbeeld (woordgebruik, gewenst gedrag voorleven, waarden en normen, positieve houding, uitstraling).

+ De 4 schoolregels

Schoolregel	Gewenst gedrag	Ongewenst gedrag
<p>Kan er bij; Kan er bij; dan is het fijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We accepteren elkaar: iedereen is anders en dat mag! - We sluiten niemand buiten, ofwel: iedereen mag meedoen. - We spelen en delen samen. - We helpen elkaar. - We geven elkaar complimenten. - We behandelen elkaar zoals we zelf behandeld willen worden. - We passen en letten op elkaar zonder ons hinderlijk met elkaar te bemoeien. 	<ul style="list-style-type: none"> - (digitaal) pesten! - discrimineren (op alle gebieden) - iemand buitensluiten - anderen negeren - dominant gedrag - vervelende gebaren maken - uitdagende mimiek - uitlachen - intimideren/ vernederen - gemene briefjes schrijven - opwachten - dwingen - chanteren
<p>Los het op; Los het op; En zie er niet op.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - We raken elkaar niet vervelend aan en doen niemand pijn. - Als er toch ruzie is, lossen we dat samen op door met elkaar in gesprek te gaan. Hierbij: <ul style="list-style-type: none"> * lopen we niet weg. * nemen we tijd om met elkaar te praten. * luisteren we goed naar elkaar. - We helpen elkaar. - Bij stoelen luisteren we naar elkaar: <ul style="list-style-type: none"> * Als iemand 'Nee' zegt, beginnen we er niet eens mee. * Als iemand 'Stop' zegt, stoppen we meteen. 	<ul style="list-style-type: none"> - vechten/ schoppen/ slaan - (haren) trekken - duwen - spugen - laten struikelen - krabben - bijten - uitlokken - uitdagen - stiekem gedrag
<p>Doe je mond open; doe je mond open; en hoor er iets leukes uit lopen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bij problemen/ ruzies/ meningsverschillen gaan we in gesprek met elkaar. - We letten op ons taalgebruik. - We noemen elkaar bij de voornaam (geen bijnamen). - We spreken met twee woorden. - We spreken Nederlands. - We praten op een rustige, beheerste toon tegen en met elkaar. - We praten eerlijk met en rechtstreeks naar elkaar. - We begroeten een ander en zeggen gedag. - We luisteren goed naar elkaar. 	<ul style="list-style-type: none"> - dreigen (ook via sociale media) - schelden (ook via sociale media) - schuttingtaal (ook via sociale media) - roddelen (ook via sociale media) - haatprofielen aanmaken (internet) - brutale mond - schreeuwen
<p>Zuinig zijn; zuinig zijn; om het beste de spullen te gebruiken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wij vragen aan elkaar of we spullen van een ander mogen lenen/ gebruiken. - We gebruiken pas spullen van een ander als we toestemming hebben. - Als we iets geleend hebben, geven/ brengen we het weer netjes terug. - We zijn zuinig op spullen van onszelf en van een ander. - We zorgen samen voor een opgeruimde schoolomgeving. - We lopen rustig door de school en werken rustig in de gangen. - We ruimen onze spullen netjes op de juiste plaats op. - We ruimen de materialen uit de spelkisten na het buitenspelen weer keurig op. 	<ul style="list-style-type: none"> - iets vernielen. - beschadigen van spullen van een ander. - gooien en smijten met materiaal. - pakjes/ zakjes/ etc. op de grond gooien. - zonder toestemming spullen van een ander gebruiken (Dit geldt ook voor digitale spullen, als: het stelen en misbruiken van wachtwoorden en credits). - onnodig door de school lopen.

+ Ongewenst gedrag

Bij ongewenst gedrag wordt een kind door de begeleider aangesproken op het ongewenst gedrag. Op het aanspreken dient met respect te worden gereageerd. Bij een herhaaldelijke of zwaardere vorm van ongewenst gedrag (waaronder pestgedrag) schakelt de begeleider de coördinator van de activiteit in (meestal een leerkracht). Deze zal de procedure ongewenst gedrag verder volgen.

+ Handelen bij problemen/ ruzies/ meningsverschillen

Kinderen moeten leren met elkaar om te gaan. Als volwassene begeleiden we kinderen bij een conflict door het stellen van de volgende vragen:

- o Wat is er gebeurd? (bij beide partijen)
- o Klopt het?
- o Doorvragen.
- o Hoe kunnen we dit oplossen?
- o Hoe had je dit ook op kunnen lossen?
- o Wat doe je de volgende keer?